

Podkarpacka modliszka

2016-09-30

Modliszka zwyczajna *Mantis religiosa* L. jest swego rodzaju powiewem egzotyki w naszym kraju, ponieważ jest jedynym przedstawicielem tropikalnego rzędu Mantodea (modliszkowate) w Polsce, reprezentowanym w głównej mierze przez jeden z 9 podgatunków: *M. religiosa polonica* (Bazylik 1960).

Za główny [region jej występowania](#) podaje się północną część Puszczy Sandomierskiej, jednak występuje również w innych częściach województwa podkarpackiego. Preferuje siedliska ciepłe, suche i dobrze nasłonecznione: napiaskowe murawy, wrzosowiska, śródleśne polany czy skraje sosnowych lasów.

Modliszka jest owadem stosunkowo dużym (samica może mierzyć nawet do 75 mm, a smuklejszy samiec do 60 mm). Pomimo dużych rozmiarów ciała, trudno ją wypatrzeć z uwagi na mało aktywny tryb życia i kryptyczne ubarwienie – zielone, żółtozielone lub brązowe. Dla niewprawnego oka przypominać może nieco wychudzonego pasikonika, jednak przy uważniejszym przyjrzeniu się, zwracają uwagę złożone w modlitewnej pozie odnóża chwytne oraz ruchoma, trójkątna głowa z dużymi oczami.

Wszystkie gatunki modliszek są drapieżnikami, nie inaczej jest z naszą polską modliszką. Wyczekuje na swoją ofiarę w bezruchu, a gdy ta znajdzie się wystraszająco blisko, błyskawicznie chwytą ją w swoje silne odnóża i zjada. Poluje na inne owady, a zdarza się, że ofiarą padają nawet drobne kręgowce.

Samica modliszki zwyczajnej cieszy się sławą *femme fatale*, co bierze się z faktu, że po kopulacji, samiec może zakończyć swoją egzystencję, zjedzony przez partnerkę. Niekiedy już podczas samego aktu jest on pozbawiany głowy. Jednakże nie jest to tak powszechne zjawisko i dzieje się tak zazwyczaj przy braku pokarmu, dlatego też nawet pod koniec sezonu samce są spotykane.

Osobniki dorosłe (posiadające skrzydła) pojawiają się końcem lipca lub początkiem sierpnia. Po osiągnięciu dojrzałości płciowej i kopulacji, samica zaczyna składać jaja, umieszczone w specjalnym kokonie. Dorosłe owady, w zależności od temperatury, widywane są nawet w październiku. Młode modliszki wykluwają się po zimowej diapauzie, końcem maja lub początkiem czerwca.

Jest to niewątpliwie owad interesujący, dlatego też nie dziwi fakt, że wywołuje tyle zainteresowania i entuzjazmu wśród osób, które miały okazję go spotkać. Częstym pytaniem jest to, czy jest on niebezpieczny? Pomimo swojego agresywnego usposobienia, nie stanowi zagrożenia dla człowieka. Natomiast jako drapieżca pełni bardzo ważną funkcję w środowisku w ograniczaniu populacji innych owadów, w tym tych, uważanych przez człowieka za szkodniki.

W [Polskiej Czerwonej Księdze](#) modliszka zwyczajna ma przypisaną kategorię EN (endangered), tj. zagrożony wyginięciem. Najistotniejszym zagrożeniem dla gatunku jest utrata preferowanych siedlisk.

Podkreślić należy, że jest to gatunek chroniony (ochrona ścisła) na mocy [rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt](#), gdzie wśród zakazów wymienia się zakaz zabijania, chwytania czy niszczenia siedlisk lub ostoi.

Czy zgłaszać fakt stwierdzenia modliszki? Każda informacja o występowaniu tego gatunku jest ważna, ponieważ okazać się może, że jest to nowe, nienotowane dotychczas stanowisko. Jednakże musi być to informacja pewna i udokumentowana. Danymi takimi można zainteresować naukowców zajmujących się owadami (entomologów) lub ośrodki naukowe, ewentualnie samemu rozpocząć przygodę z nauką poprzez opublikowanie takich danych.

Województwo podkarpackie charakteryzuje się wysokim bogactwem przyrodniczym, dlatego też zachęcamy do poznawania otaczającej nas przyrody, aby świadomie ją chronić.

